20.11.2018

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunnalle

Asia: U 29/2018 vp Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi epäterveistä kaupan käytännöistä yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa (UTP-direktiivi)

Eduskunnan maa- ja metsätalousvaliokunta on pyytänyt Päivittäistavarakauppa ry:ltä (jäljempänä PTY) asiantuntijalausuntoa otsikossa mainitussa asiassa. PTY kiittää pyynnöstä ja suullisen kuulemisen taustamateriaaliksi toimittaa seuraavat kirjalliset kommentit kirjelmästä:

PTY on jo asian aiemmassa valiokuntakuulemisessa todennut, että komission ehdotus direktiiviksi epäterveistä kaupan käytännöistä yritysten välisissä suhteissa elintarvikeketjussa on tarpeeton eikä sillä pystytä parantamaan alkutuottajien vaikeaa kannattavuustilannetta. Sopimusketjun lisäsääntely sen sijaan lisää sekä pienten että suurten yritysten hallinnollista taakkaa ja jäykistää ketjun toimintaa.

PTY pitää hyvänä valtioneuvoston kantaa, jonka mukaan ehdotuksen tulee mahdollistaa riittävä kansallinen liikkumavara ehdotuksen yhteensovittamiseksi kansalliseen kilpailu- ja sopimusoikeudelliseen järjestelmään ja Suomen tulee edistää tämän huomioon ottamista neuvotteluissa.

Suomen ei tule ajaa direktiivin soveltamisalan laajentamista komission ehdotuksesta poikkeavasti. Komissio on toteuttanut laajan vaikutusten arvioinnin ja todennut direktiiviehdotuksen mukaisen soveltamisalan olevan asianmukainen. Hallinnollisen taakan ja pienen toimijan suojaamisen näkökulmasta ehdotuksessa valittu soveltamisala on oikea. Direktiivi on minimiharmonisoivaksi tarkoitettu, jolloin Suomella on joka tapauksessa mahdollisuus kansallisesti säätää tiukemmasta soveltamisalasta, mikäli se katsottaisiin kansallisessa täytäntöönpanossa tarpeelliseksi.

Suomen ei tule hyväksyä uusia kauppatapoja tai -käytäntöjä lisättäväksi kiellettyjen kauppatapojen listalle. Komission ehdotuksessa esitetyt tavat ja käytännöt ovat määritelmällisesti selkeitä, kun taas useat parlamentin kielletyiksi ehdottamat kauppatavat ovat epäselvästi määriteltyjä ja vaikeasti hahmotettavia. Sopimusvapautta rajoittavien säännösten tulee olla selkeitä ja suhteellisuusperiaatteen mukaisia.

PTY kannattaa sitä, että Suomi pyrkii jatkoneuvotteluissa siihen, että direktiivin säännökset mahdollistavat sen, että mahdollisista sanktioista sekä sanktioidun

20.11.2018

käyttäytymisen alasta ja sanktioiden suuruuden perusteista voidaan säätää kansallisesti selkeästi. On tärkeää, että kansallisten oikeusjärjestelmien erityispiirteet voidaan huomioida myös seuraamuksista päätettäessä.

Nämä piirteet tulee voida huomioida myös viranomaisen toimivaltuuksista päätettäessä. Erityisen tärkeää on huolehtia oikeudenmukaisesta ja tasapuolisesta kohtelusta sekä tutkinnan kohteena olevan puolustautumisoikeuksien toteutumisesta viranomaisprosessissa.

Kunnioittavasti

Tiina Vyyryläinen, lakimies
Päivittäistavarakauppa ry